

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

28.4.2010

B7-0246/2010

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie
v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku
o situácii v Kirgizsku

Heidi Hautala, Bart Staes, Nicole Kiil-Nielsen, Ulrike Lunacek
v mene skupiny Verts/ALE

RE\814767SK.doc

PE439.767v01-00

SK

Zjednotení v rozmanitosti

SK

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Kirgizsku

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kirgizsku a Strednej Ázii, najmä na uznesenie z 12. mája 2005,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. februára 2008 o stratégii EÚ pre Strednú Áziu,
  - so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP/HR) Catherine Ashtonovej o situácii v Kirgizsku z 8. apríla 2010,
  - so zreteľom na závery Rady pre zahraničné veci z 26. apríla 2010,
  - so zreteľom na stratégiu EÚ pre nové partnerstvo so Strednou Áziou, ktorú prijala Európska rada 21. – 22. júna 2007,
  - so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Kirgizskom, ktorá nadobudla platnosť v roku 1999,
  - so zreteľom na regionálny strategický dokument Európskeho spoločenstva o pomoci Strednej Ázii na obdobie 2007 – 2013,
  - so zreteľom na článok 110 rokovacieho poriadku,
- A. keďže je v záujme národov Strednej Ázie i Európskej únie, aby sa dosiahol pokrok v stabilite a zvyšovaní úrovne demokratického a ľudského rozvoja, bezpečnosti ľudí a trvalého rastu v celom regióne,
- B. keďže Kirgizsko je členom OBSE, z čoho vyplýva, že musí rešpektovať základné slobody, ľudské práva a zásady právneho štátu a musí implementovať demokratické normy OBSE,
- C. keďže Kurmanbek Bakijev, ktorý prvýkrát prevzal úrad v júli 2005 po tzv. tulipánovej revolúcii, bol vlani znovu zvolený za prezidenta na ďalšie obdobie vo voľbách, ktoré boli podľa nezávislých pozorovateľov poznačené rozsiahlymi podvodmi; keďže po počiatočných demokratických opatreniach sa vláda Bakijeva zmenila na autoritársku a represívnu a jeho režim bol všeobecne vnímaný ako skorumpovaný a poznačený zneužívaním moci,
- D. keďže 7. apríla zasiahli kirgizské vojenské jednotky za použitia strelných zbraní, slzného plynu a omračujúcich granátov proti davu demonštrantov, ktorí sa zhromaždili pred prezidentskou kanceláriou v Biškeku a potom vtrhli do vládnych budov, aby protestovali proti prudkému zvýšeniu cien elektrickej energie a kúrenia, čoho výsledkom bolo 84 mŕtvych a viac ako 500 zranených,

- E. keďže prezident Bakijev bol nútený opustiť hlavné mesto a jeho miesto prevzala dočasná vláda, na čele ktorej stojí vedúca opozície Roza Otunbajeva; tá vydala dekrét o nástupníctve moci a nariadenie o dodržiavaní kirgizskej ústavy a rozpustila parlament,
- F. keďže Bakijev potom, ako sa pokúsil stanoviť podmienky svojej rezignácie, odišiel týždeň po vzbure z krajiny do Kazachstanu na základe dohody, ktorú sprostredkovali Rusko, USA a Kazachstan; keďže Bakijev verejne vyhlásil, že rezignáciu podpísal pod nátlakom na svoju osobu a rodinu a že napriek vyhláseniu rezignácie je stále legitímnym prezidentom Kirgizska, až kým ho jeho funkcie nezbaví parlament,
- G. keďže 13. apríla 2010 bol kirgizský ústavný súd v snahe zabezpečiť stabilitu a zabrániť konfrontácii politických síl nútený akceptovať požiadavku dočasnej vlády, aby bol rozpustený,
- H. keďže situácia v Kirgizsku je stále nestabilná a 19. apríla 2010 vypukli na predmestí Biškeku nové etnické nepokoje, výsledkom ktorých je 5 mŕtvych a 30 zranených, čo ohrozilo úsilie dočasnej vlády o obnovenie poriadku; keďže Bakijevovi stúpenci nastolili v Džalalabáde probakijevského guvernéra potom, ako sa zmocnili úradu regionálnej vlády;
- I. keďže vláda Ruskej federácie schválila balík opatrení v sume 50 miliónov dolárov na hospodársku pomoc Kirgizsku spolu s dodávkami benzínu a nafty na jarný zber úrody,
- J. keďže pre Strednú Áziu je do značnej miery charakteristická chudoba a množstvo vážnych hrozieb pre bezpečnosť ľudí, ako aj zlé vládnutie, silné autoritárstvo a nedostatok zákonných možností na vyjadrenie nespokojnosti a presadenie politickej zmeny; keďže takto môže vzniknúť živná pôda pre ilegálne radikálne islamistické hnutia a ich rýchle rozšírenie v najchudobnejších krajinách,
- K. keďže EÚ musí vždy dodržiavať svoj záväzok zaradiť otázku ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu do všetkých dohôd s tretími štátmi, podporovať demokratické reformy prostredníctvom súdržných politík a posilňovať tak svoju dôveryhodnosť v úlohe aktéra v tejto oblasti,
1. vyjadruje svoje najhlbšie znepokojenie nad situáciou v Kirgizsku a vyslovuje úprimnú sústrasť rodinám všetkých obetí tragických udalostí;
  2. vyzýva všetky strany zapojené do konfliktu, aby zastavili násilie, prejavili umiernenosť a vyvinuli všetko úsilie na začatie skutočného dialógu zameraného na nastolenie stability a vytvorenie podmienok na pokojný návrat k demokratickému ústavnému poriadku;
  3. žiada, aby sa tieto udalosti prešetrili na medzinárodnej úrovni pod vedením OSN s cieľom identifikovať zodpovedných i nedostatky a poskytnúť pomoc justičným orgánom Kirgizska, aby mohli postaviť vinníkov pred súd, pričom zabezpečia rešpektovanie a spravodlivosť súdnych konaní;
  4. víta prvé kroky, ktoré podnikla dočasná vláda na obnovu demokracie, najmä čo sa týka plánov na návrh novej ústavy, pričom sa prepracuje Bakijevova revízia, ktorá sústredila nadmerne veľkú moc v rukách prezidenta, a vyzýva na uskutočnenie nových volieb hneď

po splnení podmienok na slobodné a spravodlivé voľby a po prijatí a implementácii potrebných právnych predpisov;

5. víta v tejto súvislosti oznámenie dočasnej vlády o uskutočnení referenda o novej ústave dňa 27. júna a nových všeobecných volieb dňa 10. októbra,
6. naliehavo vyzýva dočasnú vládu, aby vynaložila maximálne úsilie o vytvorenie podmienok na zavedenie účinného a transparentného systému, ktorý dokáže obmedziť nadvládu klanovej politiky a podporovať politický, spoločenský a hospodársky rozvoj;
7. poukazuje na to, že tulipánová revolúcia z roku 2005 viedla k vysokým očakávaniam v súvislosti s demokratickými reformami v kirgizskej spoločnosti, ktoré sa nenaplnili okrem iného aj pre nedostatok súdržnosti a asertívnosti politiky EÚ voči tejto krajine; vyzýva Radu a Komisiu, aby nepremeškali ďalšiu príležitosť a našli spôsoby, ako pomôcť dočasnej vláde Kirgizska a orgánom tejto krajiny presadiť demokratické reformy a zlepšiť životné podmienky obyvateľstva prostredníctvom národného rozvoja a zapojenia občanov do spolupráce so všetkými zainteresovanými subjektmi a s kirgizskou občianskou spoločnosťou;
8. pripomína, že Kirgizsko je v dôsledku veľkého nedostatku zdrojov zraniteľné a vo veľkej miere závislé od vonkajšej podpory; takisto pripomína, že v jeho susedstve neexistuje žiadny model pre demokratické a dobre fungujúce riadenie a pozitívny sociálny rozvoj; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že poskytnutie medzinárodnej pomoci bude mať rozhodujúci význam;
9. vyzýva osobitného zástupcu VP/HR pre Strednú Áziu, aby situáciu pozorne sledoval, poskytoval pomoc a napomáhal obnovu dialógu medzi všetkými súčasťami kirgizskej spoločnosti; naliehavo ho vyzýva, aby zároveň úzko spolupracoval s OSN s cieľom zvolať medzinárodnú konferenciu darcov venovanú riešeniu humanitárnych problémov a základných potrieb Kirgizska a poskytnutiu potrebnej pomoci na trvalo udržateľný rozvoj krajiny;
10. vyzýva Komisiu a Radu, aby urýchlene preskúmali, či existujú alebo či je možné vytvoriť podmienky na naštartovanie nového programu pomoci pre Kirgizsko koordinovaného na medzinárodnej úrovni, pričom je potrebné v neposlednom rade zohľadniť, aký silný je záväzok dočasnej vlády týkajúci sa demokratizácie a fungovania transparentnej vlády;
11. požaduje široké použitie nástroja stability a žiada Komisiu, aby pripravila návrhy na prerozdelenie finančných prostriedkov z nástroja rozvojovej spolupráce s cieľom napomôcť zabezpečiť, že krátkodobá aj strednodobá reakcia EÚ na novú situáciu v Kirgizsku bude primeraná;
12. očakáva preskúmanie napredovania v realizácii stratégie EÚ pre tento región a požaduje úsilie o zvýšenie jej dôveryhodnosti, konkrétnosti a koherentnosti;
13. zdôrazňuje, že treba vyvinúť úsilie na zabránenie tomu, aby sa Kirgizsko stalo priestorom konfrontácie medzi silnejšími regionálnymi aktérmi, a naliehavo žiada podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku EÚ a Komisiu, aby našli spôsoby, ako túto krajinu premeniť na priestor spolupráce medzi hlavnými aktérmi v záujme celého obyvateľstva

Kirgizska;

14. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade a Komisii, ako aj OBSE a parlamentom Ruskej federácie, USA a Kazachstanu.